

Документ за разглеждане в заседание

B9-0164/2023

8.3.2023

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявление на Комисията

съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно по-нататъшните репресии срещу народа на Беларус, и по-специално случаите на Анджей Почобут и Алес Беляцки (2023/2573(RSP))

Сандра Калниете, Михаел Галер, Раса Юкнявичиене, Желяна Зовко, Дейвид Макалистър, Андриус Кубилиус, Изабел Визелер-Лима, Владимир Билчик, Томаш Франковски, Анджей Халицки, Арба Кокалари, Андрей Ковачев, Давид Лега, Мириам Лексман, Антонио Лопес-Истурис Уайт, Елжбета Катажина Лукачийевска, Людас Мажилис, Радослав Шикорски, Милан Звер
от името на групата PPE

Резолюция на Европейския парламент относно по-нататъшните репресии срещу народа на Беларус, и по-специално случаите на Анжей Почобут и Алес Беляцки (2023/2573(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Беларус,
  - като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 21 и 22 октомври 2021 г.,
  - като взе предвид изявленията на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност Жозеп Борел от 25 март 2021 г. относно нападенията срещу Съюза на поляците в Беларус и от 17 януари 2023 г. относно съдебните процеси срещу лидери на опозицията и журналисти,
  - като взе предвид изявлението на министрите на външните работи на държавите от Г-7 от 4 ноември 2022 г. относно Беларус,
  - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че режимът в Беларус продължи репресиите си срещу народа на Беларус, като представители на гражданското общество, защитници на правата на човека, журналисти, опозиционни активисти и много други лица са преследвани по политически причини; като има предвид, че наказателното преследване продължава да бъде една от най-тежките форми на репресии и все още е широко разпространено;
- Б. като има предвид, че към март 2023 г. повече от 1 450 души са включени в списъка на беларуските политически затворници, поддържан от Центъра за правата на човека „Вясна“; като има предвид, че през февруари 2023 г. към списъка бяха добавени 69 имена; като има предвид, че „Вясна“ е запозната с най-малко 2 900 души, осъдени по политически мотивирани наказателни дела;
- В. като има предвид, че произволните арести на лица заради упражняване на техните граждански права продължават; като има предвид, че „Вясна“ съобщи за 258 такива арести през февруари 2023 г., както и за 195 случая на политически мотивирани административни преследвания; като има предвид, че през същия период съдиите постановиха 31 административни наказания лишаване от свобода и 11 глоби;
- Г. като има предвид, че Алес Беляцки, виден защитник на правата на човека и основател на Центъра за правата на човека „Вясна“, беше арестуван на 12 февруари 2022 г. и бе задържан под стража в досъдебното производство; като има предвид, че политическият процес срещу него започна на 5 януари 2023 г. и приключи на 3 март 2023 г., като той беше осъден на 10 години в наказателна колония и на тежка глоба; като има предвид, че той е признат за виновен за

„контрабанда“ и „грубо нарушаване на обществения ред“;

- Д. като има предвид, че Анджей Почобут, журналист и заместник-председател на Съюза на поляците в Беларус, беше арестуван на 25 март 2021 г. и по-късно беше осъден на три години лишаване от свобода по обвинения в „публична обида на президента на Беларус“ и „подбуждане към етническа омраза“; като има предвид, че на 8 февруари 2023 г. Окръжният съд в Гродно го призна за виновен в насърчаването на действия, насочени към накърняване на националната сигурност на Република Беларус и подбуждане към етническа враждебност, и го осъди на осем години лишаване от свобода в наказателна колония с по-висока степен на сигурност;
- Е. като има предвид, че обвиненията срещу Анджей Почобут и Алес Беляцки са широко считани за политически мотивирани и имащи за цел заглушаване на независимите гласове и потискане на свободата на изразяване и сдружаване;
- Ж. като има предвид, че беларуските демократични политически сили продължават да бъдат преследвани; като има предвид, че на 17 януари 2023 г. започна политически мотивираният задочен съдебен процес срещу ръководителя на Обединения преходен кабинет Светлана Тихановская и членовете на Координационния съвет, включително Мария Мароз, Волга Ковалкова, Павел Латушко и Сергей Дилевски; като има предвид, че на 6 март 2023 г. Светлана Тихановская беше осъдена на 15 години лишаване от свобода, Павел Латушко — на 18 години лишаване от свобода, а Мария Мароз, Волга Ковалкова и Сергей Дилевски — на 12 години лишаване от свобода;
- З. като има предвид, че органите в Беларус многократно са нарушавали правата на човека на беларуските граждани, включително правото им на свобода на изразяване на мнение, на мирни събрания и на сдружаване; като има предвид, че репресиите продължават да засягат всички сектори на обществото, включително академичните среди, медиите и защитниците на правата на човека; като има предвид, че преследването на лица продължава под прикритието на борба с екстремизма и тероризма;
- И. като има предвид, че политическите затворници са подложени на допълнителни репресии; като има предвид, че това се случва под формата на задържане на политическите затворници в условия, които са забранени съгласно международните задължения на Беларус, подлагането им на дисциплинарни наказания на фалшиви основания, поставянето им в наказателни килии, повишаването на нивото на сигурност по отношение на някои политически затворници и произволното удължаване на техния срок на лишаване от свобода, нарушаването на правото на политически затворници на кореспонденция и лишаването им от посещения на членове на семейството по измислени причини;
- Й. като има предвид, че режимът продължи репресивните си действия срещу адвокати с цел отмъщение във връзка с изразяването на мнения по въпроси, свързани с правата, представляването на клиенти по политически мотивирани дела и изказвания срещу войната в Украйна; като има предвид, че от август 2020 г. насам най-малко 70 адвокати са загубили лицензите си вследствие на

произволни решения на Министерството на правосъдието или политически мотивирани процедури за лишаване от права; като има предвид, че през 2022 г. срещу седем адвокати бяха повдигнати политически мотивирани обвинения и след това продължиха да бъдат под заплаха от административни обвинения, задържания, претърсвания и тормоз;

- К. като има предвид, че органите на Беларус продължават да приема мерки, ограничаващи правата на беларуските граждани, живеещи в чужбина; като има предвид, че през 2022 г. и 2023 г. 58 души бяха арестувани, след като се завърнаха в Беларус, заради участието им в протестите през 2020 г. или заради споделяне на съдържание в социалните медии, което е считано за „екстремистко“;
- Л. като има предвид, че режимът на Лукашенко предприема все по-репресивни мерки срещу националните малцинства в Беларус, по-специално срещу полското малцинство, включително закриването на училища, които преподават на езика на това национално малцинство, както и срещу организации, представляващи полското малцинство, като например Съюза на поляците в Беларус; като има предвид, че режимът на Лукашенко изкривява историческата истина и памет, като разпространява лъжи за предполагаеми жестокости, извършени срещу беларуси по време на Втората световна война и непосредствено след това от полската съпротива; като има предвид, че системната дискриминация срещу полското национално малцинство продължава от много години;
- М. като има предвид, че на 1 март 2023 г. в Брюксел беше открита официалната служба на Демократична Беларус на церемония, на която присъства Светлана Тихановская;
- Н. като има предвид, че незаконният режим продължава да потиска свободата на религията и убежденията; като има предвид, че режимът забрани богослужението в църквата „Нов живот“ в Минск и задържа пастора на църквата Вячеслав Гончаренко, както и пастор Антони Бокун; като има предвид, че на 26 септември 2022 г. „Минско наследство“, строителната агенция, която упражнява контрол върху сградата на Червената католическа църква, нареди на енорията да изнесе цялата си собственост от сградата след пожар при необяснени обстоятелства;
- О. като има предвид, че според Координационния съвет само през 2022 г. осем римокатолически свещеници, трима гръцки католически свещеници, шестима православни свещеници и седем протестантски пастори са били подложени на различни форми на натиск от страна на незаконния режим, вариращ от глоби до дълги срокове лишаване от свобода, включително Сергей Резанович, който беше осъден на 16 години лишаване от свобода в наказателна колония при строги условия; като има предвид, че на политическите затворници систематично се отказва достъп до религиозна литература и посещения на свещеници или пастори;
- П. като има предвид, че на 7 септември 2022 г. Комитетът на министрите на Съвета на Европа покани генералния секретар на Съвета на Европа да създаде контактна група за Беларус в сътрудничество с представители на беларуските демократични сили и гражданското общество;
- 1. отново изразява солидарност с народа на Беларус, който продължава да се бори за

независима, свободна и демократична Беларус, като хората рискуват свободата си и все по-често своя живот, и призовава за незабавното и безусловно освобождаване на всички политически затворници и на всички лица, които са произволно задържани, арестувани или осъдени по политически причини, както и за оттегляне на всички обвинения срещу тях, а също и за тяхната пълна реабилитация и за финансова компенсация за вредите, понесени вследствие на незаконното им задържане; изисква прекратяване на насилието от страна на държавата;

2. продължава да осъжда по възможно най-категоричен начин продължаващите репресии срещу гражданското общество, защитниците на правата на човека, журналистите и политическите активисти в Беларус, включително под формата на политически мотивирани съдебни процеси; осъжда систематичните репресии на режима на Лукашенко срещу цивилното население, които принудиха хиляди беларуски граждани да избягат от страната след откраднатите избори от 9 август 2020 г.; отново заявява, че продължаващата кампания на систематични репресии и насилственото разселване на цивилни лица представляват тежки нарушения на правата на човека;
3. осъжда задържането и осъждането на Анджей Почобут и Алес Беляцки; осъжда многобройните нарушения на правото им на справедлив съдебен процес и призовава за незабавното им и безусловно освобождаване, както и за пълната им реабилитация и обезщетение;
4. изразява съжаление относно факта, че политически мотивираните съдебни процеси се водят при закрити врата и при липса на законосъобразна процедура, като по този начин се нарушават международните задължения и ангажменти на страната, което води до сурови и необосновани присъди за опозиционни лидери;
5. осъжда преследването на полското национално малцинство в Беларус и на неговите представители; призовава беларуските органи да прекратят всички мерки, предприети срещу полското национално малцинство, и да зачитат неговите права, включително правото на образование на полски език;
6. отново осъжда категорично участието на Беларус в необоснованата и непровокирана агресивна война на Русия срещу Украйна и подкрепата, която тя предоставя, включително чрез т.нар. референдум, който възстановява ядрения статут на страната, но също така и като позволява движението на войски и оръжия, използването на въздушното пространство на страната, зареждането с гориво и съхранението на военни боеприпаси; признава, че Беларус е съучастник в държавно спонсориране на тероризма и съучастник на държава, която използва терористични средства;
7. осъжда войнстващата реторика, използвана от беларуските лидери срещу Украйна, и масовото разпространение на пропаганда и дезинформация относно агресивната война; отново заявява, че Лукашенко и други беларуски длъжностни лица носят отговорност за военните престъпления, извършени в Украйна, и следва да бъдат подведени под отговорност пред съответните международни съдилища и предложени специален трибунал за престъплението агресия срещу Украйна;

изразява подкрепата си за беларуските доброволци и партизани, които се борят за независимостта на Беларус и помагат на Украйна в нейната защита срещу руската агресивна война;

8. призовава ЕС и неговите държави членки да засилят санкциите на ЕС срещу лица и образувания, отговорни за системните репресии в Беларус, да гарантират правилното им прилагане и да отстранят пропуските в прилагането на санкциите; призовава всички санкции, наложени срещу Русия във връзка с агресивната война срещу Украйна, да бъдат едно към едно наложени и за Беларус;
9. призовава Комисията и държавите членки да предоставят подкрепа и закрила на защитниците на правата на човека и гражданското общество в Беларус, които ще бъдат под заплаха от тежки репресии, включително като издават спешни визи за напускане на Беларус, ако е необходимо;
10. призовава Комисията да засили подкрепата за изграждане на капацитет за независимите профсъюзи на Беларус, свободните медии, гражданското общество и активистите в подкрепа на демокрацията както в Беларус, така и в изгнание; призовава Комисията и държавите членки да продължат да предоставят подкрепа на беларуското гражданско общество, независимите медии и демократичните политически групи и структури, включително Координационния съвет и Обединения преходен кабинет; призовава беларуските демократични сили да поддържат и насърчават единството в стремежа им към целта за свободна, демократична и независима Беларус;
11. подчертава необходимостта от цялостно разследване на престъпленията, извършени от режима на Лукашенко срещу народа на Беларус; призовава държавите членки активно да прилагат принципа на универсална юрисдикция и да подготвят съдебни дела срещу беларуски длъжностни лица, отговорни за или съучастници в системно насилие и репресии и престъпления срещу човечеството, включително Александър Лукашенко;
12. призовава Комисията, държавите членки и Европейската служба за външна дейност да сътрудничат с международните партньори, като Московския механизъм на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа и Съвета на ООН по правата на човека, както и със защитниците на правата на човека и гражданското общество на място, за да се осигури наблюдение, документиране и докладване на нарушенията на правата на човека и последващо подвеждане на извършителите под отговорност и осигуряване на справедливост за жертвите;
13. призовава институциите на ЕС да предприемат всички необходими действия в рамките на международните институции и процедури и в рамките на Международния наказателен съд или други подходящи международни трибунали или съдилища, за да подкрепят разследването и наказателното преследване свързаните с руската агресивна война срещу Украйна действия, извършени от политически отговорните лица в Беларус, по-конкретно на Александър Лукашенко, като военни престъпления и престъпления срещу човечеството;
14. призовава Комисията да създаде работна група, която да започне политически диалог с представителите на Демократична Беларус, за да работи по всеобхватно

многосекторно споразумение, което ще бъде основата на сътрудничеството с демократична Беларус, когато настоящият режим вече няма да е на власт; отново заявява, че това следва да бъде съчетано с план за финансови и административни ресурси, който следва да бъде изпълнен с цел провеждане и финансиране на необходимите реформи в страната, веднага щом това стане възможно; подчертава значението на новосъздадената служба на демократична Беларус в Брюксел, която следва да служи като важна де факто дипломатическа мисия;

15. отново подчертава значението на формализирането на отношенията между беларуските демократични сили и Парламента с цел укрепване на представителството на Беларус на международната сцена и в работата на международните организации; подчертава в тази връзка създаването на Обединения преходен кабинет на Беларус и Координационния съвет като надеждни и конструктивни партньори за справяне с предизвикателствата, засягащи регионалните и двустранните отношения между ЕС и Беларус; поради това призовава за подновяване на участието на официални демократични представители на Беларус в Парламентарната асамблея Евронест и делегацията за връзки с Беларус;
16. отново осъжда неотдавнашното решение на Международния олимпийски комитет (МОК) да позволи на беларуски спортисти да се състезават в квалификациите за олимпийските игри в Париж през 2024 г. под неутрално знаме, което противоречи на прилаганата спрямо Беларус многостранна изолация от международната общност и ще бъде използвано от режима за пропагандни цели; призовава държавите членки и международната общност да окажат натиск върху МОК да отмени това решение, което компрометира международния спортен свят, и да приемат подобна позиция по отношение на всички други спортни, културни или научни събития;
17. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Съвета на Европа, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на органите на Република Беларус и на представителите на беларуската демократична опозиция.